

Bemærkninger – Ældre- og Sundhedsudvalget

Sundhed og Myndighed

Samlet nettobudget for området: 534,0 mio. kr.

Budgetgrundlag

Budgettet består af et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2025, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

I forbindelse med tilførsel af DUT-midler har Sundhed og Myndighed fået tilført 0,6 mio. kr. i 2025, 0,2 mio. kr. i tilbageførsel af VEU-opsparing i 2025, 0,4 mio. kr. til styrket behandling i eget hjem i 2025 og 2026, 0,2 mio. kr. vedrørende aftale om udmøntning af sundhedsreformen i 2027 og 2028.

Beskrivelse af området

Kalundborg Kommunes vision er, at alle borgere kan få et godt og sundt liv, med både fysisk, mental og social trivsel – gennem hele livet, og dermed også et godt og værdigt ældreliv.

Med det udgangspunkt varetager Sundhed og Myndighed blandt andet følgende opgaver:

- Bevilling af hjemmehjælp efter Serviceloven og herunder afregning af ydelser til private og kommunale leverandører
- Visitation af vareudbringning, madservice, genoptræning, vedligeholdelsestræning, omsorgstandpleje, plejeorlov, kommunens ældre-og handicapboliger, plejeboliger og midlertidige pladser
- Visitation af hjælpemidler, forbrugsgoder, handicapbiler, boligændringer, kropsbårne hjælpemidler (proteser, stomi og bleer), kørestole, APV-hjælpemidler samt hjælpemidler til genoptræning efter sygehusindlæggelse og rehabilitering
- Drift af Hjælpemiddeldepot, der løser opgaver med f.eks. med opsætning/nedtagning af elektroniske nøgleenheder, nødkald, montering af ramper, greb m.m., reparation, indkøb, vask, udbringning og afhentning af hjælpemidler
- Arbejdsgiveransvar for SSH og SSA-elever, herunder administration, vejledning og aflønning
- Understøtte udvikling af sygeplejeområdet i tæt samarbejde med den kommunale sygepleje herunder koordinering og vejledning af sygeplejestuderende
- Samarbejde og sparring med frivillige sociale foreninger og ikke-organiserede frivillige og drift af de frivilligdrevne aktivitetscentre
- Administration og sagsbehandling ved fordeling af § 18-midler og Puljen til fremme af frivillige aktiviteter på ældreområdet
- Hygiejneorganisation til forebyggelse af opståen og spredning af infektioner og sundhedspolitik
- Udviklingsprojekter med fokus på forebyggelse: Mental Sundhed, Fælles om Ungelivet, Bevæg Dig for Livet samt aktivitetscentre og samarbejdet med frivillige.

Udvikling og udfordringer

Det nære sundhedsvæsen

Ændringerne i det nære sundhedsvæsen ses tydeligt i forbindelse med udskrivelser til midlertidige pladser og til borgernes eget hjem, en væsentlig øget kompleksitet og usikkerhed omkring den enkelte borger, hvor sygepleje er påkrævet, ses i et større omfang end tidligere. Der arbejdes overordnet med strategierne for Det gode og værdige ældre liv, Det nære sundhedsvæsen, fælles retning m.m., så det giver liv og mening for såvel borgere som medarbejdere. Håndteringen af de periodiske og infektionshygiejniske udfordringer, hvor hygiejneorganisationen skal sikre et kontinuerligt fokus på f.eks. sæsonbetonet influenza, maveinfektioner og Covid-19-lignende udfordringer.

Den demografiske udvikling

Antallet af borgere i aldersgruppen +65 år stiger, især for aldersgruppen +80 år. Effekten af indsatsen i forhold til "Sund aldring" forventes på længere sigt at udskyde tidspunktet for den enkeltes behov for hjælp eller reducere omfanget af hjælp, men nationale undersøgelser viser fortsatte udfordringer med følgevirkningerne af især rygning og fysisk inaktivitet samt social ulighed i forhold til risikofaktorer og sygdomme. Gruppen af borgere, der har behov for hjælp, har i stigende grad mere komplekse og/eller omfattende funktionsnedsættelser.

Hjemmeplejen og plejehjem

Antallet af borgere, der modtager hjemmepleje fra kommunen, samt antallet af visiterede timer er stigende. I forhold til mellemkommunal refusion af køb af hjemmepleje samt plejehjemspladser købes der fortsat flere pladser i andre kommuner, end der sælges.

Teknologisk udvikling på Hjælpemiddelområdet

Der forventes en øget efterspørgsel på kompenserende hjælpemidler, konsekvensen er et forventet stigende forbrug på hjælpemiddelområdet grundet et stigende fokus på bevilling af hjælpemidler, herunder velfærdsteknologiske hjælpemidler.

Udviklingssygepleje

Antallet og kompleksiteten af de opgaver, der varetages af den kommunale udviklingssygeplejerske vedrørende det nære sundhedsvæsen, er steget de seneste år. Der er en øget forventning til kommunernes deltagelse i udviklingen af det samlede sundhedsvæsen, herunder deltagelse i tværsektorielle samarbejdsfora og projekter, samtidig med, at udviklingen af det nære sundhedsvæsen kræver ressourcer i forhold til lokale aktiviteter.

Sundhedsklynger

Samarbejdet vedrørende sundhedsklynger er etableret i 2022 omkring landets akuthospitaler med et forpligtende samarbejde mellem kommuner, almen praksis og hospitaler. Særlige fokusindsatser, der implementeres i hver kommune. Hvor der på ældreområdet afholdes video-møder med sygehuset og tværsektorielle, samt bedre udskrivelser og forebyggelse af akutte kontakter og reduktion af genindlæggelser ved 72 timers behandlingsansvar.

Medfinansiering af IT-løsninger

På nuværende tidspunkt dækker budgettet til kommunal medfinansiering og finansiering af regionale sundhedsydelser udelukkende den aktivitetsbestemte udgift. Men som en del af det tværsektorielle samarbejde, er kommunerne forpligtet til at medfinansiere IT-løsninger, der sikrer den tværsektorielle kommunikation og informationsudveksling herunder driftsudgifter til Fælles Medicin Kort, sundhedsdatanetværket og MedCom.

Forebyggelse

Ansvarlig for styregruppen for Mental Sundhed, programkommune for Fælles om Ungelivet, deltagelse i Bevæg Dig for Livet, DigiRehab samt ansvarlig for udvikling af procesplan for frivillighed og frivilligt drevne aktivitetscentre.

Ny ældrelov samt Sundhedsstrukturkommissionen

Folketingets arbejde med en Ny ældrelov samt Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger følges i forhold til muligheder for "frisættelse" fra nuværende krav og reguleringer på ældreområdet.

Forebyggelse og Genoptræning

Samlet nettobudget for området: 61,6 mio. kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2025, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Forebyggelses- og Genoptræningscenter varetager patientrettet forebyggelse, genoptræning og vederlagsfri fysioterapi efter Sundhedsloven, herunder myndighedsopgaven og koordinering i forhold til private leverandører på området. Efter Serviceloven varetages genoptræning, vedligeholdelsestræning, rehabilitering og forebyggende hjemmebesøg.

Forebyggelse og Genoptræning har ansvar for kommunens midlertidige pladser, og huser her borgere i et trænings- og/eller rehabiliteringsophold, borgere på aflastning, samt borgere der afventer bolig eller andet.

Ydelserne leveres i træningslokaler på Kalundborg Sundheds- og Akuthus, Trænings- og Rehabiliteringscenter Høng og i borgeres eget hjem. Forebyggelses- og Genoptræningscenter har aftale om levering af træning til borgere, på botilbuddet Præstehaven.

Forebyggelses- og Genoptræningscenter varetager driften af ejerforeningen for Kalundborg Sundheds- og Akuthus, samt den daglige drift af huset. Forebyggelses- og Genoptræningscenter deltager i implementeringsprojekter og udviklingsarbejde omkring mange af de borgernære og patientrettede sundhedsfremmende og forebyggende tilbud.

Udvikling og udfordringer

Behovet for forebyggelse, genoptræning og rehabilitering forventes at stige i de kommende år. Dette blandt andet på grund af den demografiske udvikling med flere ældre og en stigning i antallet af borgere der bliver ramt af kronisk sygdom, hvor det er begge grupper som har behov for forebyggende- og sundhedsfremmende indsatser. Tendensen med at borgere i højere grad udskrives hurtigere fra sygehusene fortsætter, hvilket kræver en mere omfattende og længerevarende rehabiliterings- og genoptræningsforløb. Der ses ligeledes en stigende kompleksitet i borgerne på de midlertidige pladser.

Der ses fortsat en praksis at flere opgaver bliver lagt ud på træningsområdet, og der udvikles nationale kvalitetspakker på det forebyggende område, som skal følges. Dette stiller krav om flere og nye ydelser af forebyggende, genoptrænende og rehabiliterende karakter, og et konstant fokus på effektiv opgaveløsning og kompetenceudvikling af medarbejdere.

Kalundborg Kommune har ingen indflydelse på tilgangen af genoptræningsplaner, så der arbejdes målrettet med at udvikle effektive og rationelle tilbud, så opgaver og ydelser matcher. Denne udvikling foregår i et nært samarbejde med de private leverandører til genoptræning. Hvis der ses en voldsom stigning i de kommende år, kan det blive en udfordring at tilbyde relevant genoptræning inden for den lovfastsatte ventetid og leve op til kvalitetsindikatorer på det forebyggende område.

Tandplejen

Samlet nettobudget for området: 22,4 mio. kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2025, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Derudover reguleres Tandplejen efter demografien i forhold til tilgang og afgang af børn. Der arbejdes på en ny demografimodel frem mod Budget 2026.

I forbindelse med tilførsel af DUT-midler har Tandplejen fået tilført 0,5 mio. kr. i 2026 – 2028 regulering vedrørende gratis tandpleje for de 18-21-årige.

Beskrivelse af området

På Børne- og ungdomstandplejeområdet har kommunen hidtil været forpligtiget til at tilbyde vederlagsfri forebyggende og behandlende tandpleje til alle børn og unge under 18 år, som er tilmeldt folkeregistret i kommunen. Denne ordning er udvidet, så tilbuddet også gælder for de 18-21-årige. Der er tale om en gradvis implementering af ordningen, og når ordningen er fuldt implementeret i 2025, vil den gælde for alle unge under 22 år. Ordningen er en fortsættelse af den allerede eksisterende Fritvalgsordning, der hidtil har omfattet de 16-18-årige. De unge mellem 16-21-år kan således frit vælge at fortsætte i den kommunale tandpleje eller vælge at gå hos en privatpraktiserende tandlæge.

Hvis forældrene til de 0-15-årige ønsker et andet tilbud end dét, kommunen vederlagsfrit stiller til rådighed, er det muligt mod en egenbetaling. Egenbetalingen er fordelt således at familien selv betaler 35 % og kommunen betaler 65 % af omkostningerne.

Tandregulering skal tilbydes ca. 25 % af en årgang. Kalundborg Kommune har indgået en aftale med en privat leverandør omkring tandreguleringsopgaven.

Socialtandplejen som er et tilbud til særligt, udsatte borgere og hvor udførelsen af den kommunale opgave varetages af Tandplejen i Kalundborg.

Udvikling og udfordringer

I Kalundborg Kommune ses det tredje højeste antal af huller i tænderne på landsplan i aldersgruppen for de 15-årige. Det betyder at en væsentlig del af børnene har et særligt behov for forebyggende og behandlende tandpleje. Der er stort behov for en øget forebyggende indsats og et tættere tværkommunalt samarbejde om at løfte børnenes trivsel.

De fysiske rammer for Tandplejen ønskes skiftes ud, da de ikke længere er tidssvarende for drift af en moderne, funktionel og fremtidssikret tandpleje. Dette påvirker patientsikkerheden, medarbejderne arbejdsmiljø og udfordringer med rekruttering, samt fastholdelse af medarbejdere.

Der ses også udfordringer med patienter der tilhører specialtandplejen i Region Sjælland ikke kan få behandling, hvorfor det ville være godt for borgerne at der kom nye rammer hvor denne målgruppe kunne behandles i eget regi i Kalundborg Kommune.

Nøgletal

Tandplejen

Antal 0-17-årige 2024 (pr. april 2024)

Antal indskrevne i Tandplejen i alt 2024 (0-17-årige): 9.738

Heraf er antallet af indskrevne på kommunal klinik: 9.666

Hos private tandlæger er antallet af indskrevne: 72

De 0-17-årige i privat praksis er fordelt således:

35/65 %-ordningen (0-15-årige): 19

Vederlagsfri tandpleje - Fritvalg (16-17-årige): 53

Antal 18-21-årige 2024 (pr. april 2024)

Antal indskrevne 18-21-årige (kommunal + privat): 1.351

Heraf er antallet af indskrevne på kommunal klinik: 1.068

Hos private tandlæger: Vederlagsfri tandpleje – Fritvalg (18-21-årige): 283

Antal indskrevne i Tandplejen i alt pr. april 2024 (0-21-årige): 11.089

Hjemmeplejen, Sygepleje og Døgnehabilitering

Samlet nettobudget for området: 48,2 mio. kr. Bruttobudget (173,8 mio. kr.)

Budgetgrundlag

Budgettet er en kombination af et rammebudget og takstfinansieret som styres efter BUM modellen (Bestiller-udfører-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2025, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Området består af Hjemmeplejen, Sygeplejen og Døgnehabilitering, hvor der er ca. 400 medarbejdere ansat, som består af sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere, pædagoger, ufaglærte og løbende er der tilknyttet et stort antal studerende, elever og praktikanter.

De 3 sygeplejegrupper varetager sundhedslovsindsatser hos borgere i eget hjem. Borgerne plejes og behandles enten på sygeplejeklinikkerne eller i eget hjem. Sygeplejen varetager koordinering såvel internt som eksternt med borgeren i centrum.

Fritvalgsgrupper varetager praktisk hjælp og personlig pleje hos borgere i eget hjem, med baggrund i de ydelser der bevilges fra myndighedsafdelingen.

Udvikling og udfordringer

Overordnet set udfordres området af det stigende antal ældre borgere og den øgede kompleksitet i opgaverne. Derudover ses en opgaveglidning fra region til kommune. Der ses en løbende udfordring i forhold til rekruttering og fastholdelse af medarbejdere, som kan ses på en stor personaleomsætning på området.

Aktivitet og Plejehjem

Samlet nettobudget for området: 174,0 mio. kr. Bruttobudget (176,3 mio. kr.)

Budgetgrundlag

Budgettet er en kombination af et rammebudget og takstfinansieret som styres efter BUM modellen (Bestiller-udfører-modtageren). Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2025, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Aktivitet og plejehjem leverer ydelser til borgerne på de 9 plejehjem i Kalundborg kommune.

Loch Ness og Raklev plejehjem er et par mindre plejehjem, der lejes ud som ældreboliger via boligselskab efter kommunal visitation. Ved plejehjemmet Loch Ness er der yderligere tilknyttet ældreboliger, hvor plejepersonalet på Loch Ness leverer ydelser til borgerne i eget hjem.

Nyvangsparken og Rørmosecentret er demensplejehjem og hvor der på Rørmosecentret er mulighed for at gøre brug af midlertidige boliger til aflastning for demente borgere som er hjemmeboende og udover plejeboligerne er der på centrene daghjem for hjemmeboende demente borgere, samt et daghjemstilbud i form af et sommerhus.

Jernholtparken, Ældrecenter Enggård og Høng Ældrecenter er hovedsageligt somatiske pladser, samt et dagcenter for hjemmeboende borgere.

Bregninge Plejehjem og Sejerø Ældrehjem – heraf 1 midlertidig bolig, samt hjemmeplejen som leverer ydelser for borgere som bor i eget hjem på øen dag, aften og nat. Der er ikke tilknyttet dagcenter på Bregninge Plejehjem.

Udvikling og udfordringer

Det forventes at området bliver udfordret af målgruppen +80-årige med stadig mere komplekse behov, samt opgaveglidning fra Det Nære Sundhedsvæsen og Det Gode og Værdige Ældre liv. Derudover forventes det, at den sundhedsfaglige indsats, vil blive udfordret betydeligt det kommende år, dels grundet lovgivning og dels som konsekvens af opgaveglidning mellem Region og Kommune. I forbindelse med nye tiltag skal der arbejdes med blandt andet Ældrelov, sundhedsstrukturkommission, trepartsaftaler og projekt fuldtid.

Opførelsen af 24 nye boliger på Rørmosecentret samt en forventet udvidelse med 8 midlertidige boliger. Området er udfordret på rekruttering af medarbejdere.

Madservice

Samlet nettobudget for området: 1,5 mio. kr.

Budgetgrundlag

Budgettet er et rammebudget. Området er til dels brugerfinansieret i form af borgerbetaling for levering af mad. Forudsætninger for budgettet er udarbejdet på baggrund af budgetoverslag for 2025, og pris- og lønfremskrevet i forhold til KL's vejledning.

Beskrivelse af området

Kalundborg Madservice fremstiller og leverer mad til hjemmeboende borgere, Plejecentre og til borgere på botilbud, som er visiteret til at modtage mad fra madservice, der bringes mad ud en gang ugentligt. Derudover leveredes der til cafemiljøer for de ældre i Kalundborg Kommune.

Madservice har ca. 27 ansatte, som består af ernæringsassistenter, husassistenter, ernærings elever og administrativt personale. Madservice har også driften af 2 plejecentrekøkkener med personale.

Udvikling og udfordringer

Der arbejdes med den nationale retningslinjer på ernæringsområdet, som modificeret konsistens til borger med tygge-og synkebesvær, samt flere nye typer af konsistens på maden.

Der arbejdes løbende med at udvikle aftaler med de lokale leverandører i forhold til de levere råvarer som fremadrettet skal blive af den mere bæredygtige slags.

Madservice er omfattet af Frit valg på ældreområdet, det betyder at borgere som er visiteret til at få leveret mad, frit kan vælge om de ønsker at købe maden hos Kalundborg Madservice eller

af de privat udbydere som er blevet godkendt til at levere mad til visiteret borgere i Kalundborg Kommune.

Madservice er udfordret på råvarepriserne, som stadig er høje til trods for at området gør brug af SKI-aftaler. Der ses en lille stigende af tilgang af borgere, men tendensen er at borgerne generelt køber noget mindre, det samme gøres sig gældende af salg til plejecentrene. Der ses en stigning af bestilling af diætkost både til plejecentre og borgere i eget hjem. Madservice forsøger at udvise en stor fleksibilitet med hensyn til udkørsel af disse, da der ofte sker ændringer fra dag til dag. Diætkosten er generelt dyrere at producere i forhold til en normalkost. Mad og måltidskoordinatoren har samarbejde med Forebyggelse og Genoptræning i forhold til undervisning, råd og vejledning med hensyn til kosten til den ældre målgruppe. Der opleves så småt udfordring i forhold til rekruttering af personaler til området.